## 2018

## **ECONOMICS**

(General)

Paper : 5.2

## (Introduction to Growth and Development Economics)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1.	Ans	wer the following as directed: $1 \times 10 = 10$	0
	তপত	দিয়াবোবৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিখা :	
	(a)	Economic development is (quantitative/qualitative)	
		(Choose the correct one)	
		আর্থিক উন্নয়ন । (প্রিমাণগত/গুণগত)	
		( শুদ্ধটো বাছি উলিওৱা )	
	(b)	Point out one limitation of ther capita	

(b) Point out one limitation of 'per capita income' as a measure of level of economic development.

> আৰ্থিক উন্নয়ন জোখাৰ আহিলা হিচাপে 'জনমূৰি আয়'ব সীমাবদ্ধতা এটা দেখওৱা।

(c) As per new methodology (2010) of HDI, educational attainment index is measured by combined gross enrolment ratio.

(Write True or False)

মানৱ উন্নয়ন সূচক জোখাৰ নতুন পদ্ধতি (২০১০) মতে শিক্ষা সূচকৰ বাবে সংহত সৰ্বমুঠ নামভৰ্তিৰ অনুপাত লোৱা হয়।

( সত্য নে অসত্য লিখা )

(d) State any one problem of measuring economic development in developing countries.

উন্নয়নশীল দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন জোখাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা দিয়া যি কোনো এটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

(e) \_\_\_\_\_ is recognized as the first economist to propound the theory of balanced growth.

(H. W. Singer / Rosenstein Rodan /W. W. Rostow)

(Fill in the blank by choosing correct one)

\_\_\_\_ ক সন্তুলিত সমৃদ্ধি তত্ত্বৰ প্ৰথম উদ্ভাৱক অৰ্থনীতিবিদ হিচাপে জনা যায় ।

> (এইচ্. ডব্লিউ. চিংগাৰ/ ৰ'জেনষ্টেন ৰ'ডান /ডব্লিউ. ডব্লিউ. ৰ'স্ত')

( শুদ্ধটো বাছি উলিয়াই খালী ঠাই পূৰণ কৰা )

4

(f) According to Ragnar Nurkse, economic development is partly affected by vicious circle of poverty.

(Write True or False)

বেগ্নাৰ নাৰ্ক্সেৰ মতে আৰ্থিক উন্নয়ন দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰৰ দ্বাৰা আংশিকভাৱে প্ৰভাৱিত হয়।

( সত্য নে অসত্য লিখা )

(g) Who among the following economists propounded the theory of unlimited supply of labour?

(Prof. Hirschman/Ragnar Nurkse/ W. A. Lewis)

(Choose the correct one)

তলৰ কোনগৰাকী অৰ্থনীতিবিদ শ্ৰমিকৰ অসীম যোগান তত্ত্বৰ উদ্ভাৱক ?

(অধ্যাপক হিৰ্চমেন/ৰেগ্নাৰ নাৰ্ক্স/ডব্লিউ. এ. পীৱিজ) (শুদ্ধটো বাছি উলিওৱা )

(h) Give any one example of social overhead capital.

শীর্ষ-সামাজিক মূলধনৰ যি কোনো এটা উদাহৰণ দিয়া।

(i) What does the capitalist surplus refer in W. A. Lewis theory?

ডব্লিউ.এ. লীৱিজৰ তত্ত্বত পুঁজিবদী উদ্বন্ত কি বুজায় ?

(j) According to Prof. Hirschman, intermediate industries like steel and coal are expected to generate maximum linkages.

(Write True or False)

অধ্যাপক হির্চমেনৰ মতে তীখা আৰু কয়লাৰ দৰে মধ্যৱতী উদ্যোগে সর্বাধিক সংযোগ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

( সত্য নে অসত্য লিখা )

- 2. Answer the following questions : 2×5=10তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ বিখা :
  - (a) Define economic growth.
     অর্থনৈতিক সমৃদ্ধিব সংজ্ঞা দিয়া।
  - (b) What is Human Development Index?
    মানব উন্নয়ন সূচক মানে কি?
  - (c) Mention any two drawbacks of gross domestic product as a tool to measure economic development.

     অর্থনৈতিক বিকাশ জোখাৰ অহিলা হিচাপে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ যি কোনো দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।
  - (d) State two assumptions of the theory of unlimited supply of labour.
    শ্ৰমিকৰ অসীম যোগান তত্ত্বটোৰ দুটা অনুমিত স্বীকাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention any two limitations of largescale industry in the context of a 'developing economy.
উন্নয়নশীল দেশৰ প্রসঙ্গত বৃহৎ উদ্যোগৰ যি কোনো দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

- 3. Answer any four of the following: 5×4=20 তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Describe the sources of economic growth.

    অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধিৰ উৎসবোৰৰ বৰ্ণনা দিয়া।
  - (b) In what ways is the concept of economic development differ from economic growth?
    কি কি দিশত অর্থনৈতিক উন্নয়ন অর্থনৈতিক সমৃদ্ধিতকৈ পৃথক?
  - (c) Briefly explain the concept of unbalanced growth.

    অসন্তুলিত সমৃদ্ধিৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
  - (d) Mention any five merits of small-scale industrial sector in a developing economy.
    উন্নয়নশীল দেশত ক্ষুদ্র উদ্যোগ খণ্ডৰ যি কোনো পাঁচটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

- (e) What is capital-intensive technique? Explain briefly. মূলধন-নিবিড় কৌশল কি ? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- (f) State any five causes of economic underdevelopment.

  অৰ্থনৈতিক অনুগ্ৰসৰতাৰ যি কোনো পাঁচটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- 4. Answer any four of the following: 10×4=40 তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা:
  - (a) Explain how the Human Development Index attempts to measure economic development.
     মানৱ উনয়ন সূচকৰ দ্বাৰা কিদৰে অর্থনৈতিক উনয়ন জোবাৰ প্রয়াস কৰা হয়, ব্যাখ্যা কৰা।
  - (b) Describe the factors responsible for economic development.

    অৰ্থনৈতিক উন্নয়নক প্ৰভাৱিত কৰা কাবকসমূহ বৰ্ণনা দিয়া।
  - (c) What is vicious circle of poverty?
    Explain how to break the circle of poverty as shown by Prof. Nurkse.
    দবিদ্রতাৰ পাকচক্র কি? অধ্যাপক নার্ক্সেৰ মতে দবিদ্রতাৰ পাকচক্র কিদৰে ভাঙিব পাবি, ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain the role of 'backwash effects' and 'spread effects' for increasing inequalities in an economy as shown in Myrdal's theory of cumulative causation.

  মিৰ্ভালৰ cumulative causation তত্ত্বত দেশুওৱাৰ দৰে অৰ্থনীতি এখনত অসমতা বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত 'পশ্চাদ্-প্ৰক্ষালন পৰিনাম' আৰু 'সম্প্ৰসাৰণ পৰিনাম'ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।
- (e) What is choice of technique? Argue the case for labour-intensive technique for a developing economy.
  পচন্দকৌশল কি? উন্নয়নশীল দেশৰ ক্ষেত্ৰত শ্রম-নিবিড় কৌশলৰ সপক্ষে যুক্তি আগবঢ়োৱা।
- (f) Critically assess the role of agriculture in economic development of a developing country like India.
  ভাৰতৰ দৰে উন্নয়নশীল দেশৰ অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্রত কৃষিৰ ভূমিকা সমালোচনাত্মকভাৱে নিৰূপণ কৰা।
- (g) Is industrialization necessary for economic development of developing economies? Explain.
  উন্নয়নশীল দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবে উদ্যোগীকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছেনে ? ব্যাখ্যা কৰা।
- (h) Elaborate the concepts of development and underdevelopment.
  উন্নয়ন আৰু অনগ্ৰসৰতাৰ ধাৰণা দুটা বহলাই লিখা।

\*\*\*